

Tekst 1 It klimaat fan Fryslân yn it jier 2030

- Yn alinea 1 wurdt praat fan “blauwe enerzjy” (r. 4-5)
- 1p 1 Hoe wurdt dy enerzjy produseard?
- 1p 2 Watfoar konklúzje kinst lûke út alinea 2?
- 1p 3 Oan watfoar alternativen (r. 13) wurdt yn Ljouwert hurd wurke?
- “It giet ... mei Fryslân.” (r. 16-17)
- 2p 4 Neam fjouwer sektoaren dêr't it ekonomysk goed mei giet.
- 1p 5 Wat is it ferbân tusken “It giet ... fan biogrûnstoffen.” (r. 27-28) en “Dêrby wurdt ... foar enerzjy.” (r. 28-32)?
- A foarweardlik
B konkludearjend
C opsomjend
D útlizzend
- 1p 6 Wat is it ferbân tusken alinea 3 en alinea 4?
- A ferlykjend
B redenjouwend
C tsjinstellend
D útlizzend
- “Fan de ... hispel kommen” (r. 43-46)
- 1p 7 Sitearje út alinea 4 it tekstpart dêr't de gefolgen fan it net trochgean fan dy plannen yn beskreaun wurde.
- “trochdat der ... te keapjen.” (r. 47-48)
- 1p 8 Sitearje út alinea 4 it sinpart dat dúdlik makket wêrom't der te min jild wie.
- 1p 9 Wat binne de foardielen fan brede feilichheidssônen by de seediken lâns? Brûk net mear as 5 wurden.
- 1p 10 Wat is it ferbân tusken “De hegesnelheidstrein ... mar goed.” (r. 78-81) en “Nije ferfierstechniken ... ûnrendabel makke.” (r. 81-83)?
- A ferlykjend
B konkludearjend
C opsomjend
D redenjouwend
- 1p 11 Wat is it foardiel fan in elektryske auto yn ferliking mei in trein? Brûk net mear as 5 wurden.
- 1p 12 Wêr slacht “in automatisearre ferbining” (r. 96-97) op?
- 2p 13 Neam twa gefolgen fan de nije enerzjysintrales fan 2030.

- De tekst bestiet út alve alinea's.
- 2p **14** Fan hokker fjouwer oanslutende alinea's soest twa meitsje kinne om it tal alinea's werom te bringen ta njoggen? Motivearje dyn antwurd.
- 1p **15** Watfoar takomstbyld jout de tekst?
- A in negatyf takomstbyld
 - B in negatyf takomstbyld mei in pear pluspunten
 - C in posityf takomstbyld
 - D in posityf takomstbyld mei in pear minpunten

Tekst 2 Fischen raze net

- 1p **16** Wat soe neffens de earste alinea in reden wêze kinne om omtinken oan it sportfiskjen te jaan?
- 1p **17** Wat is de funksje fan de alinea's 1 en 2?
- A Dy alinea's jouwe in foarbyld fan it ûnderwerp fan de tekst.
 - B Dy alinea's jouwe in koarte gearfetting fan de tekst.
 - C Dy alinea's jouwe yn 't foar de konklúzje fan de tekst.
 - D Dy alinea's neame de oanlieding ta it skriuwen fan de tekst.
- 1p **18** Wat is it ferbân tusken "Omdat sportfiskjen ... sjoen wurdt." (r. 8-12) en "It is ... dien wurdt." (r. 13-18)?
- A ferlykjend
 - B foarwaardlik
 - C tsjinstellend
 - D útlizzend
- 1p **19** Wat is it ferbân tusken "Fansels meie ... rol spylje" (r. 21-22) en "mar se ... boppetoan fiere." (r. 22-24)?
- A ferlykjend
 - B foarwaardlik
 - C tsjinstellend
 - D útlizzend
- 1p **20** Wat is it ferbân tusken "Hjir hat ... te finen." (r. 31-33) en alinea 4?
- A ferlykjend
 - B foarwaardlik
 - C tsjinstellend
 - D útlizzend
- 2p **21** Wêr is de skriuwer it oer iens mei Gallé oangeande pine by fischen en wêr net oer? Brûk net mear as 25 wurden.

- 1 Herman Gallé brûkt yn alinea 3 in autoriteitsargumint.
2 De skriuwer brûkt yn alinea 4 in autoriteitsargumint.
- 1p **22** Hokker fan de boppesteande bewearingen is of binne wier?
A Allinne bewearing 1 is wier.
B Allinne bewearing 2 is wier.
C Beide bewearingen binne wier.
D Beide bewearingen binne net wier.
- 2p **23** Hokker alinea's rjochtsje harren benammen op in etysk/moreel argumint?

Der komme yn de alinea's 5 en 6 noch twa oare stellingen oan bod.
- 2p **24** Mei hokker stelling is de skriuwer it iens en mei hokker stelling net?
Brûk net mear as 45 wurden.
- 1p **25** Wat hat "it iten fan fleis" (r. 63) mei sportfiskjen te meitsjen?
Brûk net mear as 15 wurden.
- Meie wy as minsken fleis ite?
- 1p **26** As de skriuwer dy fraach beäntwurdzje moast, hokker twa eleminten soe er dan yn syn argumintaasje behelje? Brûk net mear as 15 wurden.
- "Dêrby is ... weromfange wolle." (r. 72-87)
- 2p **27** Wêrom is neffens boppesteand sitaat it neidiel fan sportfiskjen foar de fisk beheind? Neam twa redenen. Brûk net mear as 15 wurden.
- "In kimmersjeel ... duvel wurde." (r. 90-92).
- 1p **28** Lis út wêrom't dy fisken jaloersk wêze soene. Brûk net mear as 10 wurden.
- 2p **29** Soe it berikken fan de wetterkwaliteitsdoelen (r. 121-122) itselde gefolch foar de fisken hân ha as de ferbettering fan de ekologyske kwaliteit fan it wetter (r. 112)? Motivearje dyn antwurd. Brûk net mear as 15 wurden.
- 1p **30** Wat is de funksje fan alinea 13?
A Dy alinea jout de konklúzje fan de tekst.
B Dy alinea jout in foarbyld fan it ûnderwerp fan de tekst.
C Dy alinea jout in koarte gearfetting fan de tekst.
D Dy alinea neamt de oanlieding ta it skriuwen fan de tekst.
- 1p **31** Wat is de haadgedachte fan de tekst?
A De sportfiskerij is goed foar minske en fisk.
B De sportfiskerij is yn it neidiel fan de fisk en yn it foardiel fan de minske.
C It foardiel fan de sportfiskerij foar de minske is grutter as it neidiel foar de fisk.
D It neidiel dat fisken ûnderfine fan de sportfiskerij falt wol ta.

- 1p **32** Wat is it skriuwdoel fan de tekst?
A ynformearje
B oantrune
C oertsjûgje

Tekst 3 Cliffs of Moher

Understeande ynljeding heart by de fragen 33 en 34.

Yn alinea 1 docht de skriuwer in tal bewearingen:

- 1 Der bestiet net in 'formule' om in hit te skriuwen.
2 De kommersy hat net folle ynfloed op it súkses fan in liet.
- 3p **33** Yn hokker alinea's wurdt bewearing 1 tsjinsprutsen? Motivearje dyn antwurd yn in sin fan net mear as 15 wurden.
- 2p **34** Yn hokker alinea wurdt bewearing 2 tsjinsprutsen? Motivearje dyn antwurd. Brûk net mear as 20 wurden.
- 1p **35** Wat is it ferbân tusken "Fansels wist ... liet fine" (r. 11-12) en "der wurdt ... om frege" (r. 12-13)?
A foarwaardlik ferbân
B opsomjend ferbân
C redenjouwend ferbân
D tsjinstellend ferbân
- 1p **36** Wat is it ferbân tusken "It is ... mankelyk oandocht." (r. 14-16) en "Mar like ... bard ferhaal." (r. 16-17)?
A foarwaardlik ferbân
B opsomjend ferbân
C redenjouwend ferbân
D tsjinstellend ferbân

Understeande ynljeding heart by de fragen 37 en 38.

De beskriuwing fan it drama yn alinea 4 komt net alhiel oerien mei dy yn it liet.

- 1p **37** Hokker elemint út alinea 4 wurdt yn it liet oars werjûn? Brûk net mear as 20 wurden.
- 1p **38** Hokker opfallend barren yn de tekst fan it liet komt yn alinea 4 net foar? Brûk net mear as 15 wurden.
- 1p **39** Hokker fan ûndersteande bewearingen kloppet?
A De skriuwer fan Cliffs of Moher hâldt him oan de feiten.
B De skriuwer fan Cliffs of Moher hâldt him oan de feiten, op in pear rigels nei.
C De skriuwer fan Cliffs of Moher hat yn hast alle rigels de feiten 'oanklaaid'.
D De skriuwer fan Cliffs of Moher hat yn in pear rigels fan de tekst de feiten 'oanklaaid'.